

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске
„Др Васо Бутозан“ Бања Лука
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ082-24

Бања Лука, 13.11.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	3
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	7
	Извјештај о ревизији усклађености.....	7
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	9
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	11
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	12
	1. Увод.....	12
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	12
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	13
	4. Набавке.....	15
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	15
	6. Финансијски извјештаји.....	16
	6.1. Биланс успјеха	16
	6.1.1. Пословни приходи и расходи.....	16
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи	22
	6.1.3. Добитак редовне активности.....	22
	6.1.4. Остали добици и губици.....	22
	6.1.5. Нето добит текуће године.....	22
	6.2. Биланс стања.....	22
	6.2.1. Билансна актива.....	22
	6.2.2. Билансна пасива	25
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.3. Биланс токова готовине	27
	6.4. Временска неограниченост пословања	27
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	27
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2023. године; Биланс успеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен сходно одредбама члана 18. став (1) и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер извјештај о извршеном попису не садржи преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза.

Јавна установа Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука примјењује Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама који није усклађен са прописаним контним оквиром, што није у складу са чланом 16. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.1. и 6.1.1.2. овог Извјештаја:

Приходи из намјенских извора финансирања су прецијењени у износу од 211.624 КМ, а потцијењени су приходи од субвенција у износу од 173.624 КМ и подстицаја у износу од 38.000 КМ, јер наведени приходи нису класификовани у складу са чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови бруто накнада плата су прецијењени, а трошкови бруто осталих личних примања су потцијењени у износу од 78.134 КМ, јер исти нису класификовани у складу

са чланом 44. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови отпремнине, награда и помоћи радницима су прецијењени, а остали нематеријални трошкови - донације су потцијењени у износу од 19.879 КМ, јер исти нису класификовани у складу са чланом 47. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике Републике Српске.

Трошкови услуга одржавања су прецијењени, а трошкови закупа су потцијењени у износу од 19.872 КМ, јер исти нису класификовани у складу са чланом 45. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови пореза и доприноса су прецијењени у износу од 13.173 КМ, а потцијењени су трошкови чланарина привредној комори у износу од 1.140 КМ и остали нематеријални трошкови за регистрацију аутомобила, судске и административне таксе у укупном износу од 12.033 КМ јер исти нису класификовани у складу са чланом 47. став (6. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Такође, остали нематеријални трошкови су прецијењени у износу од 2.182 КМ, а потцијењени су трошкови стручног усавршавања јер исти нису класификовани у складу са чланом 47. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. овог Извјештаја:

Обавезе за остала лична примања као и остале обавезе према запосленима нису класификоване како је прописано чланом 37. став (6) и чланом 38. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Донација материјала из уговора о поклону закљученим са Амбасадом Народне Републике Кине у БиХ у износу од 12.432 КМ није исказана у оквиру залиха материјала за израду учинака у складишту и разграничених прихода како је прописано чланом 12. став (3) и чланом 41. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Такође, средства гранта за посебне намјене прикупљена и дозначена са посебног рачуна Фонда Партнер нису класификована према члану 41. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.6. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године нису објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања, што није у складу са параграфом 25 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Такође, нису извршена објелодањивања неусаглашених стања потраживања и обавеза са Компензационим и Фондом солидарности те Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске како је прописано чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске као и додатна објелодањивања сходно захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије,

укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 13.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Током 2023. године радни однос на одређено вријеме засновала су три извршиоца и то два извршиоца на радно мјесто „стручни сарадник“ и један извршилац на радно мјеста „лаборант узорковач“ због чега је број запослених на наведеним радним мјестима већи у односу на број извршилаца предвиђен Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.2. овог Извјештаја:

Обрачунате и исплаћене „додатне стимулације“ запосленима нису прописане Правилником о платама, накнадама и другим примањима запослених.

Такође, обрачунате и исплаћене накнаде за рад у комисији из реда запослених и накнаде члановима Научног вијећа нису прописане интерним актима Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука.

Управни одбор Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука је донио Одлуку којом је прописана мјесечна накнада за рад чланова Управног одбора, што није у складу са чланом 19. став (5) којим је прописано да одлуку о висини накнаде доноси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Синдикална организација Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука и Јавна установа Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука као послодавац су 19.07.2016. године закључили Колективни уговор у којем су прописани коефицијенти за обрачун плата према сложености послова. Колективни уговор је потписан на период од три године и

престао је да важи 19.07.2019. године, након чега није донесен нови Колективни уговор.

На основу члана 47-52. Правилника о раду Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука Управни одбор је 25.10.2019. године донио Правилник о платама, накнадама и другим примањима запослених као и три измјене током 2021. и 2022. године. Према сложености посла а у складу са чланом 8. наведеног Правилника прописани су коефицијенти за обрачун плате. Сходно члану 5. Правилника прописано је да директор утврђује цијену рада у зависности од остварених резултата пословања.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука.

Бања Лука, 13.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре пописа имовине и обавеза, утврђивање и исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, те извјештавање о попису врши у складу са чланом 18. и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) донесе општи акт којим би се извршило усклађивање контног плана са прописаним контним оквиром, усклади обрачун амортизације са одредбама Правилника о амортизацији сталних средстава у пореске сврхе и Закона о порезу на добит и изврши усклађивање промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи како је прописано чланом 16. и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 3) приходи од субвенција, подстицаји, трошкови бруто осталих личних примања, трошкови осталих услуга (производних и нематеријалних), расходи по основу донација, опрема узета у закуп, трошкови чланарина и остали нематеријални трошкови класификују у складу са чланом 44. став (8), чланом 45. став (5. и 10.), чланом 47. став (2., 6. и 9.) и чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике Републике Српске,
- 4) залихе материјала за израду учинака у складишту, обавезе за остала лична примања, остале обавезе, разграничени приходи по основу примљених донација и остала краткорочна разграничења класификују у складу са чланом 12. став (3), чланом 37. став (6), чланом 38. став (5) и чланом 41. став (4. и 6.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 5) преиспита одмјеравање након признавања некретнина, постројења и опреме по моделу набавне вриједности како је прописано параграфом 29 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема,
- 6) на позицијама ванбилансне активе и ванбилансне пасиве исказује туђа имовина како је прописано чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 7) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у вези са сталношћу пословања, неусаглашена стања потраживања и обавезе како је прописано чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске као и друге релевантне информације у складу са захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука да обезбиједи да се:

- 1) број извршилаца усклади са бројем запослених предвиђених Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,

- 2) успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процјене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле и донесу интерни акти којим се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације, употребе мобилних телефона и помоћи у виду донација,
- 3) доносе одлуке/рјешења о службеном путовању у иностранство и да се налози за службено путовање, подносе на обрачун у року седам дана од дана завршетка службеног путовања како је прописано тачком XV подтачка (2) и тачком XVII подтачка (1) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- 4) обрачун и исплате накнада запосленим по основу стимулација, рада у комисији и члановима Научног вијећа Института пропишу интерним актима,
- 5) за обрачун и исплату накнада члановима Управног одбора прибави одлука Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, како је прописано чланом 19. став (5) Статута.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о раду,
- Закон о порезу на доходак и Правилник о примјени Закона о порезу на доходак,
- Закон о порезу на добит и Правилник о примјени Закона о порезу на добит,
- Закон о доприносима,
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида,
- Закон о порезу на додату вриједност,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Интерни акти (Статут, Правилник о раду, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о платама и накнадама и другим примањима, Правилник о накнади трошкова код доласка и одласка на посао, Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Правилник о јавним набавкама, Одлуке о цијени рада и остали интерни акти значајни за пословање Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука).

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука (у даљем тексту: Институт) је основана 1934. године као највиша научна и специјалистичка институција у области ветеринарске медицине од посебног друштвеног интереса у државној својини.

Основна дјелатност Института је научно истраживачки рад у области ветеринарске медицине и лабораторијска, ветеринарска испитивања и дијагностика што је дефинисано чланом 11-13 Статута од 05.05.2017. године.

У оквиру Института 19.02.2003. године основана је Пословна јединица „Лабораторије у Бијељини“ чије су пословне књиге саставни дио пословних књига Института.

Рјешењем Окружног привредног суда од 18.07.2012. године у судски регистар уписано је усклађивање дјелатности са Законом о класификацији дјелатности и о регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 66/13) и Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 8/14).

Такође, Рјешењем Окружног привредног суда од 14.08.2017. године у судски регистар уписана је допуна дјелатности Института и Пословне јединице „Лабораторије у Бијељини“ Бијељина, која има одређена овлашћења у правном промету и послује у саставу Института. У оквиру Института, као посебна организациона јединица успостављена је научноистраживачка организација у форми истраживачког центра под називом „Центар за здравље и безбједност хране“.

Оснивач Института је Влада Републике Српске, а према одредбама Статута органи Института су Управни одбор и директор које бира и разрјешава Влада Републике Српске.

У периоду 06.10.2022 - 10.05.2023. године Влада Републике Српске вршила је именовање в.д.директора на период од по 60 дана. Рјешењем од 20.04.2023. године именован је директор Института на период од 4 године почев од 11.05.2023. године.

Управни одбор чине три члана које именује Влада Републике Српске која је током 2023. године вршила именовање в.д. чланова Управног одбора на период од по 60 дана.

Дјелокруг рада Управног одбора дефинисан је чланом 19-22. Статута Института.

Средства за рад Института обезбјеђују се из властитих прихода, од донација и примљених грантова.

У складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, Институт је доставио примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2023. године на основу којих је преформулисан дио налаза ревизије и препорука. Достављене примједбе немају утицаја на дато мишљење.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Института.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Института дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут, Правилник о раду, Правилник о платама, накнадама и другим примањима и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста). Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста из 2019. године систематизована су 23 радна мјеста са 66 извршиоца, док је измјенама и допунама наведеног правилника из 2021. године предвиђено 67 извршилаца. У току године три извршиоца су засновала радни однос на одређено вријеме, један извршилац има статус волонтера док је за три извршиоца престао радни однос (два извршиоца испуњавају услове за одлазак у пензију, а један извршилац је споразумно прекинуо радни однос).

Пријем запослених није у потпуности вршен у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста за радна мјеста „стручни сарадник“ и „лаборант узорковач“, јер су радни однос на одређено вријеме током 2023. године засновала три извршиоца и то два извршиоца на радно мјесто „стручни сарадник“ и један извршилац на радно мјесто „лаборант узорковач“. Чланом 30. став (2) тачка 10. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста за радно мјесто „стручни сарадник“ систематизована су два извршиоца и иста су била попуњена у тренутку запошљавања два извршиоца на одређено вријеме. Такође, Измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста чланом 30. став (3) за радно мјесто „лаборант узорковач“ систематизована су четири извршиоца и иста су била попуњена у тренутку запошљавања једног извршиоца на одређено вријеме.

У току године са четири извршиоца су били закључени уговору о дјелу, са једним извршиоцем је закључен уговор о обављању привремених и повремених послова и са једним извршиоцем је закључен уговор о допунском раду на неодређено вријеме.

Синдикална организација Института и Институт као послодавац, су 19.07.2016. године закључили Колективни уговор у којем су дефинисани коефицијенти за обрачун плата према сложености послова. Уговор је потписан на период од три године и престао је да важи 19.07.2019. године, након чега није донесен нови Колективни уговор.

На основу члана 51. став (1) Закона о раду, члана 18. став (3) Закона о систему јавних служби, члана 21. став (1) тачка 9) Статута, а на основу Рјешења Владе Републике Српске о именовању вршиоца дужности директора Института директор је 20.10.2022. године са предсједником Управног одбора закључио уговор о раду.

На основу члана 47-52. Правилника о раду Института, Управни одбор је 25.10.2019. године донио Правилник о платама, накнадама и другим примањима запослених (у даљем тексту Правилник), као и три измјене током 2021. и 2022. године. Чланом 8. наведеног Правилника, према сложености послова, дефинисани су коефицијенти за обрачун плате. Сходно члану 5. Правилника дефинисано је да директор Института утврђује цијену рада у зависности од остварених резултата пословања, те су у току године донесене двије одлуке о висини цијене рада и то једна од 07.04.2023. године у бруто износу од 226 КМ и друга од 01.08.2023. године у бруто износу од 237 КМ.

У складу са Рјешењем о именовању комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године извршен је годишњи попис имовине и обавеза. Ревизијом је утврђено да годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен сходно члану 18. став (1) и члану 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодства са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), јер није сачињен преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, извјештај о извршеном попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза

као и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања.

Није извршено усклађивање промета и стања помоћних књига основних средстава са прометом и стањем у главној књизи, што није у складу са чланом 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20).

Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама је донесен 17.01.2020. године али није извршено усклађивање примијењеног контног плана са прописаним контним оквиром те се пословне промјене евидентирају на аналитичким рачунима који по својој садржини и билансној припадности не одговарају у потпуности рачунима из прописаног контног оквира, како је дефинисано чланом 16. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Институт је обвезник плаћања пореза на добит и у обавези је да примјењује амортизационе стопе и метод обрачуна амортизације прописане Правилником о амортизацији сталних средстава у пореске сврхе и Законом о порезу на добит.

Институт није донио интерна акта којима се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације, употребе мобилних телефона и помоћи у виду донација.

Институт није предузео активности за успостављање и спровођење финансијског управљања и контроле у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер нису идентификовани и процијењени ризици, није извршен попис и опис пословних процеса и није успостављена књига пословних процеса. Институт није саставио годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину, како је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22).

Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21) није у потпуности примијењена, јер нису донесене одлуке/рјешење о службеним путовањима у иностранство, а налози за службена путовања нису поднесени на обрачун у року седам дана од дана завршетка службеног путовања, што није у складу са складу са тачком XV подтачка (2) и тачком XVII подтачка (1) наведене Одлуке.

Сходно наведеном, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима, што је осим у овој тачки наведено и у већини тачака овог извјештаја.

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се:

- **број извршилаца усклади са бројем запослених предвиђенх Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,**
- **поступци и процедуре пописа имовине и обавеза, утврђивање и исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, те извјештавање о попису врши у складу са чланом 18. и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **донесе општи акт којим би се извршило усклађивање контног плана са прописаним контним оквиром, усклади обрачун амортизације са одредбама Правилника о амортизацији сталних средстава у пореске сврхе и Закона о порезу на добит и изврши усклађивање промета и стања**

помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи како је прописано чланом 16. и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,

- *успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процјене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле и донесу интерни акти којим се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације, употребе мобилних телефона и помоћи у виду донација,*
- *доносе одлуке/рјешења о службеном путовању у иностранство и да се налози за службено путовање подносе на обрачун у року седам дана од дана завршетка службеног путовања како је прописано тачком XV подтачка (2) и тачком XVII подтачка (1) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.*

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2023. годину, са четири измјене и допуне, планирано је 110 поступака набавки роба, услуга и радова укупне вриједности 3.279.600 КМ (без урачунатог пореза на додату вриједност) и то 20 набавки путем отвореног поступка (2.415.000 КМ), 70 набавки путем директног споразума (336.100 КМ), 14 набавки путем конкурентског захтјева (376.500 КМ) и шест набавки услуга из Анекса II дио Б (152.000 КМ).

Према Извјештају о проведеним набавкама за 2023. годину покренуте су и окончане процедуре за 119 поступака јавних набавки/лотова укупне вриједности 1.816.993 КМ (или 55% од вриједности планираних набавки) и то 61 директни споразум (186.686 КМ), 13 конкурентских захтјева за достављање понуде (174.325 КМ), 40 отворених поступака (1.347.402 КМ) и пет поступака за набавку услуга из Анекса II дио Б (108.580 КМ). Највећим дијелом односе се на набавку дијагностикума, сервис и одржавање лабораторијске опреме, хемикалија, канцеларијског материјала и лабораторијске пластике.

Ревизијским испитивањем је обухваћено 12 поступака набавки укупне вриједности 536.770 КМ (30% од вриједности уговорених набавки) и то три директна споразума у износу од 12.895 КМ, три конкурентска захтјева у износу од 46.725 КМ, пет отворених поступака у износу од 455.064 КМ и један анекс II дио Б у износу од 22.086 КМ.

Институт као уговорни орган, након проведене процедуре јавне набавке и потписивања оквирних споразума са изабраним понуђачима, започео је реализацију предметних набавки без потписивања појединачног уговора. Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на одредбе Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Планом рада и финансијским планом за 2023. годину планирани су приходи и расходи у износу од 3.975.000 КМ. Управни одбор је 27.02.2023. године усвојио План рада и финансијски план, док је Влада Републике Српске Одлуком од 23.03.2023. године дала сагласност на План рада и финансијски план за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 32/23).

Планирани приходи се односе на приходе од продаје роба (30.000 КМ), извршених услуга (2.475.000 КМ), премија, субвенција, грантова, програмских активности (1.180.000 КМ), дугорочних резервисања (260.000 КМ), осталих прихода и финансијских прихода (30.000 КМ).

Планирани расходи се односе на расходе трошкова материјала (704.500 КМ), плата, накнада плата и осталих личних примања (2.250.000 КМ), производних услуга (450.000 КМ), амортизације (380.000 КМ), нематеријалних трошкова, пореза и такса (170.000 КМ), финансијских расхода (5.500 КМ) и осталих расхода (15.000 КМ).

6. Финансијски извјештаји

Институт је припремио и презентовао финансијске извјештаје на обрасцима прописаним Правилником о садржини и форми образаца Финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 59/22 и 129/22).

6.1. Биланс успјеха

У Билансу успјеха исказани су укупни приходи у износу од 5.380.931 КМ и виши су за 35% у односу на планиране приходе. Укупни расходи исказани су у износу од 4.943.144 КМ и виши су за 24% у односу на планиране расходе.

Укупне приходе чине пословни приходи, финансијски приходи и остали приходи и добици.

Укупне расходе чине пословни расходи, финансијски расходи и остали расходи и губици.

6.1.1. Пословни приходи и расходи

6.1.1.1. Пословни приходи

Укупни приходи исказани су у износу од 5.380.931 КМ, а чине их пословни приходи, финансијски приходи и остали приходи.

Пословни приходи су исказани у износу од 5.362.424 КМ, а односе се на приходе од продаје робе, пружених услуга и остале пословне приходе.

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту исказани су у износу од 28.781 КМ, а односе се на приходе од продаје ушних маркица за свиње.

Приходи од пружених услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 4.385.887 КМ, а односе се највећим дијелом на приходе од пружања лабораторијских услуга микробиологије и технологије намирница (748.069 КМ), контроле заразних болести (416.926 КМ), контроле квалитета и испитивање сировог млијека (968.094 КМ), лабораторијских услуга које се пружају у двијема лабораторијама у Бијељини (304.000 КМ), средстава Агенције за аграрна плаћања Републике Српске по основу субвенција за подстицај развоја пољопривреде и села (532.251 КМ), средства из Компензационог фонда Републике Српске (841.436 КМ), средства из Фонда солидарности Републике Српске (327.043 КМ) и регистрације ветеринарских лијекова (150.598 КМ).

Институт је путем 10 акредитованих лабораторија вршио пружање услуга чије цијене су прописане са два цјеновника који су били на снази током 2023. године.

Агенција за аграрна плаћања Републике Српске уплатила је Институту средства по основу субвенција за подстицај развоја пољопривреде и села у износу од 532.251 КМ.

Компензациони фонд Републике Српске је уплатио Институту износ од 841.436 КМ по основу средстава одобрених за санацију штете и спровођење мјера сузбијања и искорјењивања афричке куге свиња.

Влада Републике Српске је донијела Уредбу о начину и поступку додјеле средстава директне подршке Фонда солидарности Републике Српске за превазилажење посљедица изазваних заразним болестима животиња („Службени гласник Републике Српске“, број 100/23). По том основу Институту су уплаћена средства у износу од 327.043 КМ, (тачка 6.2.1.2. извјештаја).

Остали пословни приходи исказани су у износу од 974.756 КМ, а чине их највећим дијелом приходи од субвенција, грантова, донација и из намјенских извора финансирања.

Приходи од субвенција нису исказани, а по налазу ревизије износе 173.624 КМ и односе се на субвенције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) по основу остваривања права на средства за рад ветеринарско-епидемиолошке службе и одржавање референтности ветеринарске лабораторије.

Приходи од подстицаја нису исказани, а по налазу ревизије износе 38.000 КМ и односе се на новчане подстицаје за опремање лабораторија за контролу квалитета пољопривредних и прехранбених производа од стране Агенције за аграрна плаћања Републике Српске.

Приходи од донација исказани су у износу од 380.691 КМ, а односе се на приходе настале по основу признавања расхода амортизације опреме и утрошеног материјала добијених из донација.

Приходи из намјенских извора финансирања исказани су у износу од 594.065 КМ, а односе се на приходе из буџета по основу текућих грантова од Министарства (253.496 КМ), средства гранта за посебне намјене прикупљена и дозначена са посебног рачуна Фонда Партнер (99.180 КМ), текућих грантова за активности научних институција за суфинансирање трошкова пројеката од стране Министарства за научно технолошки развој и високо образовање Републике Српске (12.900 КМ), субвенције Министарства по основу остваривања права на средства за рад ветеринарско-епидемиолошке службе и одржавање референтности ветеринарске лабораторије (173.625 КМ), новчане подстицаје за опремање лабораторија за контролу квалитета пољопривредних и прехранбених производа од стране Агенције за аграрна плаћања Републике Српске (38.000 КМ) и приходе по основу рефундације накнаде плата запослених за вријеме боловања од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске (16.864 КМ).

По налазу ревизије приходи из намјенских извора финансирања су прецијењени у износу од 211.624 КМ, а потцијењени су приходи од субвенција у износу од 173.624 КМ и подстицаја у износу од 38.000 КМ, јер наведени приходи нису класификовани у складу са чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 104/21 и 59/22).

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се приходи од субвенција и подстицаја класификују у складу са чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи односе се на набавну вриједност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, плата, накнада плата и осталих личних примања, производних услуга, амортизације, нематеријалне трошкове и трошкове пореза и доприноса.

Набавна вриједност продате робе исказана је у износу од 25.486 КМ, а односи се на набавку ушних маркица за свиње.

Трошкови материјала исказани су у износу од 573.748 КМ, а односе се на трошкове материјала за израду учинака за утрошени материјал у лабораторијама за обављање основне дјелатности Института (дијагностичких ензима, хемикалија, пластичних бочица и пластичног суђа) у износу од 373.161 КМ, канцеларијског материјала (27.203 КМ), осталог материјала (14.003 КМ) и потрошног материјала из донације Амбасаде Народне Републике Кине у БиХ (159.381 КМ).

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 127.213 КМ, а односе се највећим дијелом на трошкове горива (67.320 КМ), електричне енергије (40.081 КМ), топлотне енергије (16.513 КМ) и воде (3.171 КМ).

Трошкови плата, накнада и осталих личних примања исказани су у износу од 2.396.118 КМ, а односе се на трошкове бруто плата, бруто накнада плата, бруто накнада члановима управног одбора, члановима одбора, комисија, вијећа, трошкове отпремнина, награда и помоћи, трошкове запослених на службеном путу и трошкове бруто осталих личних примања. По налазу ревизије прецијењени су у износу од 22.813, што је објашњено у наставку ове тачке извјештаја.

Трошкови бруто плата исказани су у износу 1.769.506 КМ, а чине их нето плате (1.143.528 КМ), порез (77.544 КМ) и доприноси (548.434 КМ).

На основу члана 10 и 11. Правилника о раду Института током године вршено је увећање плате за три извршиоца у распону 10%-30% због повећаног обима и сложености послова. Поред наведених увећања за 36 извршилаца вршена је исплата стимулација у распону 10-20%. Такође, у јуну мјесецу поред наведених стимулација за седам извршилаца вршена је исплата и „додатне стимулације усљед појаве афричке куге свиња“ од 20%, што није прописано Правилником о платама, накнадама и другим примањима запослених.

Трошкови бруто накнада плата исказани су у износу од 78.939 КМ, а највећим дијелом (78.134 КМ) се односе на порез (16.022 КМ) и доприносе (62.112 КМ) обрачунате по основу исплате накнада топлог оброка запосленим.

По налазу ревизије су прецијењени у износу од 78.134 КМ јер су у оквиру трошкова бруто накнада плата исказани трошкови бруто осталих личних примања, што није у складу са чланом 44. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови бруто накнада члановима управног одбора исказани су у износу од 23.988 КМ. Влада Републике Српске је 02.02.2023. године донијела Одлуку о именовању в.д. три члана Управног одбора Института, на период 60 дана. Током 2023. донесене су још четири Одлуке којима се мандат в.д. члановима Управног одбора продужавао. Управни одбор је 2010. године донио Одлуку којом је дефинисана мјесечна накнада од по 400 КМ за рад чланова Управног одбора, што није у складу са чланом 19. став (5) Статута у којем је наведено да чланови Управног одбора имају право на накнаду за свој рад, о чијој висини одлучује Министарство.

Трошкови бруто накнаде чланова одбора, комисија и вијећа исказани су укупном износу 89.504 КМ, а чине их накнаде члановима екстерне и интерне комисије за лијекове (82.773 КМ), члановима Научног вијећа Института (3.797 КМ), накнаде по уговору о привременим и повременим пословима (1.950 КМ) и трошкови едукације (984 КМ). По налазу ревизије прецијењени су у износу од 2.934 КМ јер трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима и трошкови едукација нису класификовани у оквиру трошкова осталих услуга (производних услуга и нематеријалних трошкова), што није у складу са чланом 45. став (10) и чланом 47.

став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Министарство је на основу члана 36. став (2) Закона о ветеринарско-медицинским производима („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12 и 75/17) Рјешењем од 24.05.2021. године формирало екстерну шесточлану комисију која је разматрала захтјеве за стављање у промет ветеринарско-медицинских производа, давала мишљења о производима намијењеним животињама, о квалитету, нешкодљивости, ефикасности производа те односу користи и ризика, на основу извјештаја о оцјени ветеринарско-медицинских производа и спроведених испитивања. Чланом 7. наведеног Рјешења дефинисана је накнада члановима комисије у износу од по 100 КМ бруто по једном ветеринарско-медицинском производу. Измјеном Рјешења од 09.06.2021. године износ од 100 КМ је смањен на 80 КМ. Директор Института је Одлуком од 08.05.2019. године формирао интерну комисију за лијекове од два члана из реда запослених у циљу праћења, примјене регулативе и легислативе у области одобравања ветеринарских лијекова, обраду захтјева у смислу рачуна, предрачуна, пријаве код Пореске управе, којима ће се исплаћивати накнада од 60 КМ (бруто) по препарату. Одлуком од 29.03.2022 године првобитна накнада је повећана на 80 КМ (бруто) по препарату.

На основу члана 45-47. Закона о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју („Службени гласник Републике Српске“, број 6/12, 33/14, 66/18 и 84/19) Директор је 31.01.2022. године донио Рјешење о избору чланова Научног вијећа Института и то четири члана из реда спољних чланова и седам чланова из реда запослених. Одлуком од 12.10.2022. године дефинисана је накнада за рад члановима Научног вијећа и то 150 КМ нето за предсједника, а осталим члановима 100 КМ нето по сједници.

Трошкови отпремнине, награда и помоћи радницима исказани су у укупном износу од 65.584 КМ, а односе се на отпремнине за одлазак у пензију (9.731 КМ), јубиларне награде (32.049 КМ), помоћ запосленим (3.925 КМ) и помоћ у донацијама (19.879 КМ). Помоћ у донацијама се односе на трошкове различитих новчаних давања физичким и правним лицима, спортским клубовима, удружењима, хуманитарним организацијама и лицима за потребе лијечења у износима од 200 КМ до 3.700 КМ, тачка 3. извјештаја.

По налазу ревизије прецијењени су у износу 19.879 КМ јер су у оквиру наведених трошкова исказани расходи по основу донација, што није у складу са чланом 47. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике Републике Српске.

Накнаде за рад у комисији из реда запослених и накнаде члановима Научног вијећа нису дефинисане интерним актима Института.

Накнаде за отпремнине, помоћ запосленим и јубиларне награде су обрачунате и исплаћене у складу са Правилником о платама, накнадама и другим примањима запослених.

Трошкови запослених на службеном путу исказани су у износу 41.255 КМ, а односе се на расходе по основу дневница (6.705 КМ) и трошкове смјештаја и исхране на службеном путу (34.550 КМ).

Трошкови бруто осталих накнада личних примања исказани су у износу од 327.341 КМ, а односе се на трошкове превоза на посао и са посла, регреса, топлог obroка и остале накнаде трошкова запослених.

Трошкови превоза на посао и са посла исказани су у износу од 18.923 КМ и обрачунати су у складу са Правилником о накнади трошкова код доласка и одласка на посао.

Трошкови регреса исказани су у износу од 53.164 КМ, а исплаћени су на основу Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених чију висину Одлуком за сваку годину утврђује директор Института у складу са расположивим средствима.

Трошкови топлог оброка исказани су у износу 122.222 КМ, а висина накнаде за топли оброк износила је 0,85% просјечне бруто плате у Републици Српској за претходну годину, за сваки радни дан. По налазу ревизије исти су потцијењени у износу од 78.134 КМ јер порез и доприноси по основу трошкова топлог оброка нису класификовани у оквиру пореза и доприноса за остала лична примања, што је објашњено у дијелу извјештаја који се односи на трошкове бруто накнада плата.

Остале накнаде трошкова запослених исказане су у износу од 133.030 КМ, а односе се на накнада поводом 8.марта (7.049 КМ), Васкрса (10.632 КМ), додатног ангажовања током афричке куге свиња (55.077 КМ), поводом крсне Славе Института (16.191 КМ), за Новогодишње пакетиће дјеци запослених млађој од 15 година (1.550 КМ) и за Новогодишње и Божићне празнике (42.531 КМ), што је прописано чланом 17. став в) Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених. На исплаћене накнаде обрачунати су и плаћени порез и доприноси.

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 457.465 КМ, а односе се на трошкове услуга на изради учинака, транспортних услуга, услуга одржавања, закупа, рекламе и пропаганде и трошкове осталих услуга. По налазу ревизије потцијењени су у износу од 1.950 КМ, што је објашњено у дијелу извјештаја који се односи на трошкове бруто накнаде чланова одбора, комисија и вијећа.

Трошкови услуга на изради учинака исказани су у износу 35.820 КМ, а односе се на подуговарачке услуге. За услуге анализа, тестова и испитивања које Институт није у могућности да изврши, потписани су уговори са другим институцијама који те послове обављају за Институт и то Научни институт Србије (6.121 КМ), Институт за заштиту здравља Бања Лука (2.148 КМ) и Институт за хигијену и технологију меса Београд (26.313 КМ).

Трошкови транспортних услуга исказани су у износу 84.117 КМ, а највећим дијелом односе се на трошкова ПТТ услуга (40.616 КМ), услуге брзе поште (20.287 КМ) и трошкове мобилних телефона (6.690 КМ).

Трошкови мобилних телефона односе се трошкове корисника унутар VPN пакета. Институт није донио интерни акт којим би се дефинисала ограничења за употребу мобилног телефона, тачка 3. извјештаја.

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 253.301 КМ, а односе се на трошкове текућег одржавања опреме (77.743 КМ), лабораторија (142.753 КМ) и десет аутомобила (32.805 КМ). По налазу ревизије прецијењени су у најмањем износу од 19.872 КМ, а трошкови закупа су потцијењени јер су расходи за закуп 20 уређаја за штампање, исказани у оквиру трошкова одржавања, што није у складу са чланом 45. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Опрема узета у закуп није исказана у оквиру позиција ванбилансне активе и ванбилансне пасиве, тачка 6.2.3. извјештаја.

Трошкови закупа исказани су у износу 62.793 КМ, а највећим дијелом односе се на закуп лабораторијског простора у Бијељини (26.931 КМ), гараже (10.156 КМ) и закуп за потребе архиве (24.765 КМ). По налазу ревизије потцијењени су у износу од 19.872 КМ, што је објашњено у претходном пасусу.

Трошкови осталих услуга исказани су у износу од 16.760 КМ, а највећим дијелом односе се на расходе за услуге одвоза и депоновања органског отпада (4.568 КМ), заштите на раду (3.380 КМ) и коришћење ауто-пута (6.750 КМ).

Трошкови амортизације и резервисања исказани су у износу од 370.518 КМ, а односе се на трошкове амортизације (369.193 КМ) и трошкове резервисања по основу отпремнина (1.325 КМ).

Нематеријални трошкови и трошкови пореза и доприноса исказани су у износу од 161.011 КМ, а односе се на трошкове осталих услуга, репрезентације, премије осигурања, платног промета, чланарина, пореза, доприноса и осталих нематеријалних трошкова.

Трошкови осталих услуга исказани су у износу 69.274 КМ, а највећим дијелом односе се на трошкове ревизије финансијских извјештаја (4.850 КМ), адвокатских услуга (8.276 КМ), уговора о дјелу (38.008 КМ), као и трошкова система акредитације (12.674 КМ). По налазу ревизије потцијењене су у износу од 3.166 КМ, што је објашњено у дијелу извјештаја трошкови бруто накнаде чланова одбора, комисија и вијећа и осталих нематеријалних трошкова.

Трошкови система акредитације односе се на расходе оцјењивања у сврху продужавања акредитације за успостављене ISO стандарде. Институт је 18.11.2022. године са Институтом за акредитовање „Бата“ Сарајево, потписао уговор о акредитовању и учешћу у систему акредитације БиХ број UG-06-44-1-114-8/22. Истим уговором предвиђено је одржавање и продужавање успостављене акредитације, чији су износи дефинисани тарифом за услуге акредитовања у складу са Законом о акредитовању.

Трошкови репрезентације исказани су у износу 32.512 КМ, а односе се на угоститељске услуге поводом прославе Славе Института, Нове године. Институт није донио Правилник о репрезентацији којим би се дефинисали критерији за коришћење репрезентације, као и дозвољени лимити за лица која имају право на репрезентацију, тачка 3. извјештаја.

Трошкови премија осигурања исказани су у износу 6.687 КМ, а односе се на трошкове осигурања имовине (5.685 КМ) и лица (1.002 КМ).

Трошкови чланарина исказани су у износу 4.498 КМ, односе се на чланарине Спољно трговинској комори БиХ и Ветеринарској комори Републике Српске. По налазу ревизије потцијењени су у износу од 1.140 КМ јер је у оквиру трошкова пореза исказана чланарина привредној комори, што није у складу са чланом 47. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови пореза и доприноса исказани су у износу 26.854 КМ, од чега се на трошкове пореза и такси односи 23.365 КМ (накнаде за шуме, воде, противпожарна накнада, регистрација аутомобила, комуналне, судске и остале таксе), а на трошкове доприноса 3.489 КМ (допринос за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида). По налазу ревизије прецијењени су у износу од 13.173 КМ јер је у оквиру трошкова пореза исказана чланарина привредној комори и трошкови регистрације аутомобила, судске и административне таксе, што није у складу са чланом 47. став (6. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 6.323 КМ, а односе се на трошкове школарине и усавршавања (2.182 КМ) и трошкове стручних издавачких публикација (4.141 КМ). По налазу ревизије потцијењени су у износу од 12.033 КМ, а прецијењени су у износу од 2.182 КМ, услед погрешно класификованих трошкова регистрације аутомобила, судских и административних такса и трошкова стручног усавршавања сходно члану 47. став (2. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се:

- **обрачун и исплате накнада запосленим по основу стимулација, рада у комисији и члановима Научног вијећа Института пропишу интерним актима,**
- **за обрачун и исплату накнада члановима Управног одбора прибави одлука Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, како је прописано чланом 19. став (5) Статута,**
- **трошкови бруто осталих личних примања, трошкови осталих услуга (производних и нематеријалних), расходи по основу донација, опрема узета у закуп, трошкови чланарина и остали нематеријални трошкови класификују у складу са чланом 44. став (8), чланом 45. став (5. и 10.) и чланом 47. став (2., 6. и 9.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике Републике Српске.**

6.1.1.3. Пословни добитак

Пословни добитак исказан је у износу од 1.250.865 КМ и представља разлику пословних прихода (5.362.424 КМ) и пословних расхода (4.111.559 КМ).

6.1.2. Финансијски приходи и расходи

6.1.2.1. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 270 КМ и односе се на приходе од камата и позитивне курсне разлике.

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 2.110 КМ, а односе се на расходе камата и негативне курсне разлике.

6.1.3. Добитак редовне активности

Добитак редовне активности исказан је у износу од 1.249.025 КМ и представља разлику финансијских прихода (270 КМ) и финансијских расхода (2.110 КМ) увећан за пословни добитак (1.250.865 КМ).

6.1.4. Остали добици и губици

Остали приходи и добици исказани су у износу од 18.237 КМ, а чине их највећим дијелом приходи по основу едукација, добијених судских спорова, рефундације трошкова од Канцеларије за ветеринарство БиХ и приходи по основу наплате штете од осигурања.

Остали расходи и губици исказани су у износу од 829.475 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу исправке вриједности потраживања од купаца (817.006 КМ) и остале расходе по основу судских рјешења, тендера (10.966 КМ).

Губитак по основу осталих прихода и расхода исказан је у износу од 811.238 КМ и представља разлику између осталих прихода и добитака (18.237 КМ) и осталих расхода и губитака (829.475 КМ).

6.1.5. Нето добит текуће године

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године исказана је укупна нето добит текуће године у износу од 437.787 КМ.

6.2. Биланс стања

6.2.1. Билансна актива

Укупна билансна актива исказана је у износу од 6.606.591 КМ, а односи се на стална и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у износу од 9.356.446 КМ бруто вриједности, 5.457.814 КМ исправке вриједности и 3.898.632 КМ нето вриједности, а чине их нематеријална средства, некретнине, постројења и опрема и инвестиционе некретнине.

Нематеријална средства исказана су у нето износу од 12.966 КМ, а односе се на право на услужни жиг (11.858 КМ) и апликативни софтвер-млијекософт (1.108 КМ).

Некретнине, постројења и опрема исказани су у износу од 9.176.429 КМ бруто вриједности, 5.346.107 КМ исправке вриједности и 3.830.322 КМ нето вриједности, а односе се на земљиште, грађевинске објекте, постројења и опрему.

Земљиште је исказано у износу од 7.703 КМ површине 1.261 м² које је у власништу Института. Институт се приликом одмјеравање након признавања некретнина, постројења и опреме определијелио за модел набавне вриједности како је прописано параграфом 29 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема.

Грађевински објекти исказани су у износу 1.572.425 КМ бруто вриједности, 827.430 КМ исправке вриједности и 744.995 КМ нето вриједности, а односе се на пословне зграде и објекте.

Постројења и опрема исказани су у износу од 7.596.301 КМ бруто вриједности, 4.518.677 КМ исправке вриједности и 3.077.624 КМ нето вриједности, а односе се на опрему коју Институт користи за обављање дјелатности.

У току године повећана је вриједност опреме у износу од 927.697 КМ, од чега се 29.205 КМ односи на набавку намјештаја, клима уређаја и лабораторијске опреме из властитих средстава, док се 943.492 КМ односи на донације лабораторијске опреме, (износ од 16.160 КМ се односи на донацију Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, а износ од 927.332 КМ донацију Амбасаде Народне Републике Кине у БиХ).

Одлуком Владе Републике Српске извршен је пренос права својине над лабораторијском опремом (волуметрија) у вриједности 16.160 КМ без ПДВ-а, набављеном по Уговору број: BA-MZSZRS-214502-GO-RFQ, у оквиру „Хитног пројекта COVID-19 за БиХ“ дио за Републику Српску, са Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на Институт.

Амбасада Народне Републике Кине у БиХ је Уговором о поклону (од 25.07.2023. године) у цјелости финансирала набавку и поклонила опрему и то двије ламиниране коморе (UVT-B-AR DNA/RNA UV- Cleaner Box with built-in socket, without table BIOSAN) за потребу хитног дјеловања на терену гдје се појавила афричка куга свиња (дијагностификовање, сузбијање и искорјењивање афричке куге свиња) набављену путем „Еуролаб“ Бијељина у износу од 8.541 КМ.

На основу Уговора о научно-истраживачкој сарадњи (од 08.09.2023. године) потписаног између Уреда за ветеринарство БиХ као увозника, Ветеринарског факултета у Сарајеву и Ветеринарског института Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука као крајњих корисника дефинисано је да опрему за опремање лабораторија намијењену научно-истраживачким потребама (инструменти са припадајућом опремом за опремање лабораторија), која је донирана од стране Амбасаде Народне Републике Кине у БиХ користе крајњи корисници. Према спецификацији робе од 12.09.2023. године износ од 1.676.940 КМ се односи на Институт, од чега се 758.149 КМ односи на донацију материјала, а 918.791 КМ на донацију опреме.

На основу извјештаја пописне комисије искњижена је и расходована опрема која није за употребу, бруто вриједности (50.930 КМ), исправке вриједности (50.899 КМ) и нето

вриједности (31 КМ), а највећи износ односи се на лабораторијску опрему (41.317 КМ) и рачунарску опрему (5.250 КМ).

По основу обрачунате амортизације извршено је смањење вриједности опреме у износу од 361.243 КМ.

Инвестиционе некретнине исказане су у износу од 55.344 КМ, а односе се на дати аванс из ранијих година за обезбјеђење потраживања Института које је било предмет судског поступка против Ветеринарске станице Градишка. Институт је тужио Ветеринарску станицу Градишка због неизмирених обавеза и на другом рочишту непокретности Ветеринарске станице Градишка (њива и управна зграда) су продате Институту као најповољнијем понуђачу који је 12.11.2021. године на рачун посебних намјена-депозит Окружног привредног суда по закључку у предмету број 57 0 Пс 091114 16 Ип2 уплатио износ од 55.344 КМ. На основу информације, од адвокатске канцеларије која заступа Институт у судским споровима, по правоснажном судском рјешењу извршен је упис права власништва у корист Института са правом својине 1/1 у земљишној књизи.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана су у нето износу од 2.707.959 КМ, а чине их залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља и краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји.

Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља исказане су у износу од 651.162 КМ, а чине их највећим дијелом залихе материјала које представљају донацију Народне Републике Кине у БиХ (634.788 КМ).

Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји исказани су у износу од 2.056.797 КМ, а чине их краткорочна потраживања, готовински еквиваленти и готовина и порез на додату вриједност.

Краткорочна потраживања су исказана у нето износу од 1.550.206 КМ, а односе се на потраживања од купаца у земљи, остала краткорочна потраживања и потраживања за више плаћен порез на добит.

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 2.681.749 КМ бруто вриједности, 1.372.118 КМ исправке вриједности и 1.309.631 КМ нето вриједности.. Износ од 558.793 КМ се односи на коригована потраживања из ранијих година која нису наплаћена, а која су највећим дијелом утужена и то „Дангло“ д.о.о. Невесиње (68.074 КМ), Фармланд а.д. Нова Топола (47.548 КМ), Агрохолдинг д.о.о.Цазин (44.676 КМ), Крагуљац агро д.о.о. Модрича (43.660 КМ) и Лазаревић микропром д.о.о. Дервента (37.330 КМ). У току године износ од 2.834 КМ је искњижен након окончаних судских спорова док се исправка вриједности потраживања у износу од 816.160 КМ, односи на Компензациони фонд Републике Српске (206.640 КМ), Фонд солидарности Републике Српске (292.160 КМ) јер нису потписани ИОС-и, износ од 284.064 КМ се односи на оспорена потраживања по ИОС-у Агенције за аграрна плаћања Републике Српске, док се износ од 33.296 КМ односи на редовне купце.

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 239.125 КМ, а односе се на потраживања од државних органа и организација и то од Министарства (226.225 КМ) и Министарства за научно технолошки развој и високо образовање Републике Српске (12.900 КМ).

Потраживања за више плаћен порез на добит исказана су у износу од 1.450 КМ, а односе се на преплату по пореском билансу за 2023. годину.

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 503.798 КМ, а чине их средства у благајни (2.819 КМ), на трансакционим рачунима (499.759 КМ) и девизним рачунима (1.220 КМ).

Порез на додату вриједност исказан је у износу од 2.793 КМ, а односи се на порез садржан у улазним фактурама.

6.2.2. Билансна пасива

Укупна билансна пасива исказана је у износу од 6.606.591 КМ, а чине их основни капитал, резерве, нераспоређена добит, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе, разграничени приходи и примљене донације, краткорочне обавезе и краткорочна резервисања.

6.2.2.1. Капитал

Капитал Института је исказан у износу од 2.777.461 КМ, а чине га основни капитал, резерве, нераспоређена добит и губитак.

Основни капитал Института исказан је у износу од 727.069 и 100% је у власништву Републике Српске. Основни капитал исказан у пословним књигама одговара висини регистрованог капитала у Окружном привредном суду Бања Лука.

Резерве су исказане у износу од 84.492 КМ, а односе се на законске резерве, што је више од 10% основног капитала те Институт нема обавезу даљег издвајања по том основу.

Нераспоређена добит је исказана у износу од 1.965.900 КМ, а чини је нераспоређена добит ранијих година (1.528.113 КМ) и нераспоређена добит текуће године (437.787 КМ).

6.2.2.2. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе исказане су у износу од 2.518.426 КМ, а односе се на дугорочна резервисања и разграничене приходе и примљене донације.

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 8.911 КМ, а односе се на накнаде и бенефиције запослених обрачунате у складу са МРС 19 – Примања запослених.

Разграничени приходи и примљене донације исказане су у износу од 2.509.515 КМ и односе се на разграничене приходе по основу примљених донација, а чине их највећим дијелом донације лабораторијске опреме од стране Народне Републике Кине у БиХ (926.620 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (294.889 КМ), ИПА Фонда (574.772 КМ), Међународне агенције за атомску енергију (221.481 КМ) и Чешке развојне агенције (52.131 КМ).

У току 2023. године повећани су разграничени приходи по основу примљених донација лабораторијске опреме у износу од 943.492 КМ (од чега се 16.160 КМ односи на донацију Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, а износ од 927.332 КМ на донацију Амбасаде Народне Републике Кине у БиХ), а смањени су и износу од 221.310 КМ по основу обрачунате амортизације на донирана средства из ранијих година.

6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања

Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања исказана су у износу од 1.310.704 КМ, а чине их обавезе из пословања, обавезе за плате и накнаде плата, остале обавезе, порез на додату вриједност, обавезе за остале порезе, доприносе и друге дацбине и краткорочна разграничења.

Обавезе из пословања исказане су у износу од 161.916 КМ, а чине их обавезе према добављачима у земљи (155.070 КМ) и добављачима у иностранству (6.846 КМ).

Обавезе за плате и накнаде плата исказане су у износу од 164.773 КМ, а чине их обавезе за плате и накнаде са припадајућим порезом и доприносима.

Остале обавезе исказане су у износу од 9.893 КМ, а односе се највећим дијелом на обавезе према запосленима - превоз на посао и са посла (1.656 КМ), члановима управног одбора (1.200 КМ), за накнаде по основу уговора о дјелу (3.356 КМ) и остале обавезе – према волонтерима (700 КМ). У оквиру осталих обавеза класификоване су обавезе за остала лична примања-отпремнине што није у складу са чланом 37. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Такође, у оквиру обавеза за остала лична примања са припадајућим порезом и доприносима класификоване су обавезе за друга давања (за 8.март, пакетићи за дјецу, исплате поводом Нове године, Васкрса, додатног ангажовања за вријеме епидемије афричке куге свиња) што није у складу са чланом 38. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Порез на додату вриједност исказан је у износу од 75.511 КМ, а односи се на обавезе за плаћени ПДВ по основу разлике између обрачунатог и аконтационог ПДВ-а.

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дацбине исказане су у износу од 6.866 КМ, а односе се на обавезе за накнаде за шуме, воде, противпожарну заштиту, коморама (3.855 КМ), обавезе за доприносе за професионалну рехабилитацију инвалида (287 КМ), порез и доприносе на накнаде члановима управног одбора, комисија (1.015 КМ) и обавезе за порез и доприносе обрачунате на исплате физичким лицима ван радног односа (1.257 КМ).

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 891.745 КМ, а односе се највећим дијелом на разграничене приходе по основу примљених донација потрошног материјала и то од Народне Републике Кине у БиХ (634.788 КМ), средства гранта за посебне намјене прикупљена на издвојеном рачуну Фонда Партнер (239.944 КМ) и Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (5.000 КМ). Институт је донацију материјала набављеног по уговору о поклону закљученим са Амбасадом Народне Републике Кине у БиХ (од 25.07.2023. године) у износу од 12.432 КМ исказао у оквиру трошкова материјала за израду учинака и прихода од донација без исказивања залиха материјала за израду учинака у складишту и разграничених прихода по основу примљених донација, што није у складу са чланом 12. став (3) и чланом 41. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Такође, у оквиру разграничених прихода по основу примљених донација исказан је износ од 239.944 КМ који се односи на средства гранта за посебне намјене прикупљена на издвојеном рачуну Фонда Партнер, што није у складу са чланом 41. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, те су разграничени приходи по основу примљених донација прецијењени док су остала краткорочна разграничења потцијењена за претходно наведени износ.

Краткорочне обавезе исказане у износу од 418.959 КМ измирене су са 29.02.2024. године.

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се:

- преиспита одмјеравање након признавања некретнина, постројења и опреме по моделу набавне вриједности како је прописано параграфом 29 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема,

- залихе материјала за израду учинака у складишту, обавезе за остала лична примања, остале обавезе, разграничени приходи по основу примљених донација и остала краткорочна разграничења класификују у складу са чланом 12. став (3), чланом 37. став (6), чланом 38. став (5) и чланом 41. став (4. и 6.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2023. године Институт је исказао позиције ванбилансне активе и ванбилансне пасиве у износу од 27.115 КМ, а односе се на туђу робу (вакцине ресорног Министарства). Институт је на захтјев а за потребе Министарства извршио набавку вакцине против класичне куге свиња које се према препоруци произвођача чувају у просторијама Института које ће у случају избијања болести бити дистрибуиране овлашћеним ветеринарским организацијама, према Плану дистрибуције које доноси Министарство.

Институт у оквиру ванбилансне активе и ванбилансне пасиве није евидентирао уређаје за штампање на основу појединачног Уговора о унајмљивању услуга штампања закљученог са „Телеклик“ д.о.о. Бања Лука, што није у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Приликом пописа имовине и обавеза на посебној пописној листи пописана је туђа имовина која је уз реверс од „Млијекопродукт“ д.о.о. Козарска Дубица ранијих година добијена на коришћење, а која није исказана у оквиру позиција ванбилансне активе и ванбилансне пасиве.

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се на позицијама ванбилансне активе и ванбилансне пасиве исказује туђа имовина како је прописано чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу токова готовине на дан 31.12.2023. године исказани су укупни приливи готовине у износу од 4.576.128 КМ, док су укупни одливи готовине исказани у износу од 4.303.123 КМ, те је исказан нето прилив готовине у износу од 273.005 КМ. Готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 230.793 КМ и стање готовине на крају обрачунског периода у износу од 503.798 КМ.

Нето прилив готовине из пословних активности исказан је у износу од 380.277 КМ и представља разлику између прилива готовине из пословних активности (4.575.858 КМ) и одлива готовине из пословних активности (4.195.581 КМ).

Нето одлив готовине из активности инвестирања исказан је у негативном износу од 28.935 КМ и представља разлику између прилива готовине из активности инвестирања (270 КМ) и одливе готовине из активности инвестирања (29.205 КМ).

Нето одлив готовине из активности финансирања исказан је у негативном износу од 78.337 КМ и односи се на одлив готовине из активности финансирања.

Биланс токова готовине је састављен у складу са захтјевима МРС 7 Извјештај о токовима готовине и у складу са чланом 8-19. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје Института за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године нису објелодањена питања везана за постојање значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања, сходно параграфу 25 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, што је наведено под тачком 6.6. извјештаја.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На дан 31.12.2023. године у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањене су информације по којима Институт води 70 судских спорова у вриједности 614.783 КМ

против физичких и правних лица, а на основу достављене писане информације Институт води 52 судска спора у вриједности 513.520 КМ, тачка 6.2.1.2. извјештаја. Према наведеној информацији није било покренутих судских спорова против Института.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године сачињене су Напомене које пружају неопходне информације о Институту, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примјењеним рачуноводственим политикама и процјенама. У Напоменама уз финансијске извјештаје поред наведеног у тачки 6.4. извјештаја, нису објелодањена додатна појашњења значајна за разумијевање средстава, обавеза, капитала, прихода, расхода, судских спорова, ванбилансне активе и ванбилансне пасиве, што није у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 112 ц) и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Институт није извршио објелодањивања неусаглашених стања потраживања и обавеза са Компензационим и Фондом солидарности те Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске како је прописано чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Препоручује се директору Института да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у вези са сталношћу пословања, неусаглашена стања потраживања и обавезе како је прописано чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Ревизијски тим

Сњежана Тубић, с.р.

Владимир Граховац, с.р.